

Nordisk skattevidenskabelig forskningsråds seminar om pensionsbeskatning København, den 26. og 27. oktober 2006

Professor Niels Winther-Sørensen
Copenhagen Business School

Professor Morten Balling
Aarhus School of Business

The authors of the National reports have been asked to structure their papers according to the following seven headlines:

1. Certainty or uncertainty concerning contributions and benefits?
2. Demographic trends and retirement behavior.
3. Tax treatment and life cycle period.
4. Balance between mandatory and voluntary pension arrangements, level of public pensions and degree of freedom.
5. Issues of fiscal sustainability.
6. International mobility of labor and capital.
7. Implications for capital markets and financial stability.

Nordic Council for Research in Taxation

Main themes to discuss at the Seminar in Copenhagen on 26 October 2006:

1. Relationship between the three pillars in the pension systems of the Nordic countries: Characteristics and trends
2. Tax privileged pension schemes under pillar 2 and 3. Occupational pensions, individual pensions, incentives, conditions, limitations, pension yield taxation, and wealth taxation
3. International taxation of pensions under pillar 2 and 3. Occupational pensions, individual pensions, foreign pension schemes, migration and immigration, international portfolios

Exhibit 1: Overview of the main schemes in the three pillars of the pension systems in the Nordic countries

	Pillar 1	Pillar 2	Pillar 3
DK	DB	DC	DC
FI	DB	DC?	DC
NO	DB	DB/DC	DC
SW	DB/NDC	DB/DC	DC
IC	DB	DB/DC	DC

Exhibit 2.1: Total population and population aged 65 or over in the Nordic countries 2005

	Total population (000)	per cent 65 years or over
DK	5411,4	15,0%
FI	5236,6	15,9%
NO	4606,4	14,7%
SW	9011,4	17,2%
IC	293,6	11,8%
Sum Nordic countries	24559,4	
EU (25)	461297,9	

Source: Eurostat, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?>

Exhibit 2.2: Life expectancy at birth and at 60 in the Nordic countries 2004/2003

	Life expectancy at birth		Life expectancy at age of 60	
	Men	Women	Men	Women
DK	75,2	79,9	19,3	22,7
FI	75,3	82,3	19,5	24,0
NO	77,5	82,3	20,7	24,4
SW	78,4	82,7	21,0	24,6
IC	79,2	82,7	22,2	24,8

Source: Eurostat

Exhibit 3: Tax treatment of contributions, yields on pension portfolios and pension income in the Nordic countries

	Contributions	Yields	Pension income
DK	E, L	T	T
FI	E, L	E	T
NO	E, L	E	T
SW	E, L	T	T
IC	E, L	E	T

Note: E: Exempted for tax, L: Limits on deductibility, T: Taxed

Exhibit 5: Public balance and General Government Debt as percentage of GDP in the Nordic countries at the end of 2005

	Public balance (net borrowing/lending of consolidated general govern- ment sector % of GDP)	General Government Debt Consolidated gross debt % of GDP
DK	+ 4,9%	35,8%
FI	+ 2,6%	41,1%
NO(2004)	+ 11,5%	46,5%
SW	+ 2,9%	50,3%
IC	+ 5,6%	36,8%

Source: Eurostat and Icelandic National report

Exhibit 6: Tax treatment of cross-border pension contributions in the Nordic countries: **Tax benefits – contributions**

	Pillar II			Pillar III		
	Occupational pension schemes			Individual pension schemes		
	National	Foreign	PE of foreign	National	Foreign	PE of foreign
Denmark	Yes	No	Yes	Yes	No	Yes
Finland	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Norway	Yes	No	Yes	Yes (From May 12 2006: NO)	No	Yes (From May 12 2006: NO)
Sweden	Yes	No	Yes	Yes	No	Yes
Iceland	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes

Exhibit 7: Pension Funds and Life-Insurance Assets in the Nordic countries. As a percent of GDP. End of year 2004.

DK	91.7%	
FI	60.1%	(includes mandatory pension plans)
NO	32.6%	
SW	65.4%	(includes assets of the Premium Pension System)
IC	146.2%	
Total OECD	108.7%	

Source: OECD Global Pension Statistics, OECD Insurance Statistics Yearbook Paris, <http://www.oecd.org/dataoecd/29/10/36207938.xls>

Nordisk skattevidenskabelig forskningsråds seminar om pensionsbeskatning

København, den 26. og 27. oktober 2006

(Emne 2)

Professor Niels Winther-Sørensen
Copenhagen Business School

Professor Morten Balling
Aarhus School of Business

Skattebegunstigede pensionsordninger under søjle 2 og 3

- Arbejdsmarkedspensioner og individuelle pensioner
- Incitamentter
- Betingelser og begrænsninger
- Pensionsafkastskat og formueskat.

Exhibit 3: Tax treatment of contributions, yields on pension portfolios and pension income in the Nordic countries

	Contributions	Yields	Pension income
DK	E, L	T	T
FI	E, L	E	T
NO	E, L	E	T
SW	E, L	T	T
IC	E, L	E	T

Note: E: Exempted for tax, L: Limits on deductibility, T: Taxed

Udskydelse af beskatningen (ET)

- Alle nordiske lande har ET
 - Skattebegunstigelse ved indbetaling
 - fradrag ved indbetaling
 - skattefrihed hos lønmodtager for arbejdsgivers indbetaling
 - Beskatning ved udbetaling af pension
- ET udjævner den skattepligtige indkomst over livet (flyttes fra optjening til pension)

Udskydelse af beskatningen (ET)

- Fradragsværdi / sats for beskatning
 - Fradrag og beskatning som udgangspunkt som personlig indkomst (progressive satser)
 - Nedsat fradragsværdi/sats vedrørende individuelle ordninger i Danmark (kapitalpension), Finland og Norge
 - Norge: forslag om fra 12/5 2006 at ophæve af fradrag ved indbetaling på individuelle ordninger

Udskydelse af beskatningen (ET)

- Muligheden for at indbetale på skattebegunstigede individuelle pensionsordninger
 - Sverige og Danmark har relativt gunstige muligheder for at indbetale på skattebegunstigede individuelle ordninger
 - Finland, Norge og Island har mere snævre beløbsbegrænsninger
 - Sammenhæng med kapitalafkastskat (yield taxation)

Kapitalafkastskat (yield taxation)

- Sverige og Danmark
 - Beskatning med 15 pct.
 - Forskel ved opgørelsen af indkomsten
 - Danmark: Faktisk indkomst og værdistigning på aktiverne (lagerbeskatning)
 - Sverige: Fiktiv indkomst, beregnet som kapitalen x renten på statsobligationer
 - Medvirker til at skabe neutralitet med skat af privat opsparing
 - Forholdsvis vid adgangen til at indbetale på pensionsordninger med skattebegunstigelse
 - Giver provenu
- Finland, Norge og Island
 - Ingen kapitalafkastskat
 - Neutralitet i forhold til skat af privat opsparing
 - Mere snævre beløbs-begrænsninger i adgangen til af indbetale på pensionsordninger med skattebegunstigelse

Exhibit 3: Tax treatment of contributions, yields on pension portfolios and pension income in the Nordic countries

	Contributions	Yields	Pension income
DK	E, L	T	T
FI	E, L	E	T
NO	E, L	E	T
SW	E, L	T	T
IC	E, L	E	T

Note: E: Exempted for tax, L: Limits on deductibility, T: Taxed

Kapitalafkastskat (yield taxation)

- Sverige og Danmark
 - Beskatning med 15 pct.
 - Forskel ved opgørelsen af indkomsten
 - Danmark: Faktisk indkomst og værdistigning på aktiverne (lagerbeskatning)
 - Sverige: Fiktiv indkomst, beregnet som kapitalen x renten på statsobligationer
 - Medvirker til at skabe neutralitet med skat af privat opsparing
 - Forholdsvist ved adgangen til at indbetale på pensionsordninger med skattebegunstigelse
 - Giver provenu
- Finland, Norge og Island
 - Ingen kapitalafkastskat
 - Neutralitet i forhold til skat af privat opsparing
 - Mere snævre beløbs-begrænsninger i adgangen til at indbetale på pensionsordninger med skattebegunstigelse

Some income types mentioned in the National reports

- wage income
- other earned income
- pension income
 - life long
 - periodic (annuity)
 - lump sum
- pension portfolio yield (return)
 - actual
 - notional
- capital income
 - interest income
 - dividend income from shares
 - capital gains on bonds
 - capital gains on shares

Nordisk skattevidenskabelig forskningsråds
seminar om pensionsbeskatning
København, den 26. og 27. oktober 2006
(Emne 3)

Professor Niels Winther-Sørensen
Copenhagen Business School

Professor Morten Balling
Aarhus School of Business

International pensionsbeskatning

- Skattebegunstigelse (ET) ved indbetaling på udenlandske ordninger
 - Hjemmehørende
 - Tilflyttere
- Pensionsafkastbeskatning

Exhibit 6: Tax treatment of cross-border pension contributions in the Nordic countries: **Tax benefits – contributions**

	Pillar II			Pillar III		
	Occupational pension schemes			Individual pension schemes		
	National	Foreign	PE of foreign	National	Foreign	PE of foreign
Denmark	Yes	No	Yes	Yes	No	Yes
Finland	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Norway	Yes	No	Yes	Yes (From May 12 2006: NO)	No	Yes (From May 12 2006: NO)
Sweden	Yes	No	Yes	Yes	No	Yes
Iceland	Yes	No	Yes	Yes	Yes	Yes

Hjemmehørende personer indbetaler på udenlandske ordninger

- Udenlandsk pensionsinstitut uden fast driftssted
 - Finland og Island
 - Mulighed for at indbetale på udenlandsk ordning
 - Danmark, Norge og Sverige
 - Ej mulighed for at indbetale på udenlandsk ordning
- Medfører EU-/EØS-retten krav om lige adgang til skattebegunstigelse for udenlandske og indenlandske ordninger?
 - Bachmann, Wielockx, Danner osv. og Kommissionen mod Danmark
 - Muligvis krav om lige adgang
 - Finland og Island har ændret lovgivning
 - Danmark og Sverige venter på Kommissionen mod Danmark
 - Norge: plan om at ophæve adgang til skattebegunstigelse, både for indenlandske og udenlandske individuelle ordninger

Tilflyttere indbetaler på udenlandske ordninger

- Udenlandsk pensionsinstitut uden fast driftssted
 - Finland og Island
 - Mulighed for at indbetale på udenlandsk ordning
 - Samme betingelser som ved indbetaling på indenlandske ordninger skal opfyldes
 - Danmark, Norge og Sverige
 - Ej mulighed for at indbetale på udenlandsk ordning
- Medfører EU-/EØS-retten krav om skattebegunstigelse, selv om ikke alle betingelser vedr. nationale ordninger er opfyldt?
 - Kommissionen (2001): Særlige hensyn
- Virker pensionsbeskatningsreglerne hindrende for tilflytning (migration)?

Pensionsafkastbeskatning

- Danmark og Sverige
 - 15 pct.
 - Pensionsinstituttet betaler skatten
- Udenlandske ordninger:
 - Ej skattebegunstigelse
 - Hvordan kan pensionsafkastskatten opretholdes, hvis der pga. EU-retten skal indrømmes skattebegunstigelse ved indbetaling på udenlandske ordninger?